

Žaža, Stanislav

Vážené kolegyně, vážení kolegové, ...

In: *Jan Firbas ve vzpomínkách*. Kroupa, Jiří (editor). Vyd. 1.
Brno: Masarykova univerzita, 2003, pp. 61-62

ISBN 8021031093

Stable URL (handle):

<https://hdl.handle.net/11222.digilib/126923>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

vené angličtiny. Transkribovaný text byl pro mne zpočátku těžko srozumitelný, plný transkripčních symbolů a znamének. Vzpomínám si, jak jsem tehdy na jedné konzultaci s Janem náročnou analýzu v zoufalství komentovala: „Pracuji sice se zvukovým materiálem, ale nic neslyším.“ Nahrávky textů byly totiž uloženy na University College v Londýně, kam jsem se v té době nemohla dostat.

Po letech, v roce 1992, kdy jsem dostala od Britské rady stipendium, prosila jsem Jana o doporučení ke stáži ve Velké Británii a ptala se, na kterou univerzitu bych měla podat žádost. Jan bez váhání doporučil University College London. Tam jsem poprvé slyšela nahrávky textů, které jsem před mnoha lety v kandidátské práci analyzovala.

Poslední vzpomínka, o které se chci zmínit, se váže na poslední období Janova života. Blížící se osmdesáté narozeniny nás na katedře podnítily k tomu, abychom hledali způsob, jak vyjádřit úctu a vděčnost svému učiteli. Obrátila jsem se na paní profesorku Libuši Duškovou na Filozofické fakultě v Praze, zda bychom mohli podat návrh na udělení čestného doktorátu Karlovy univerzity Janu Firbasovi. Paní profesorka Dušková obratem odpověděla souhlasně a žádala od nás podklady. Když jsem Janovi oznámila, co chystáme, byl nejprve dojat, potom však se mnou několikrát v přítomnosti své ženy Helenky o celé věci mluvil a namítal, že jeho zásluhy nejsou tak velké, aby si čestný doktorát Karlovy univerzity zasloužil. Jeho pověstná skromnost se opět projevila.

prof. PhDr. Stanislav Žaža, DrSc.

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

řada předcházejících účastníků tohoto shromáždění vzpomněla ve svých vystoupeních zásluhy profesora Firbase jako předního lingvisty, znamenitého odborníka v oboru anglické filologie, jehož význam daleko přesáhl hranice této země. Dovolte, abych se na tomto místě zmínil i o jiném odvětví jazykovědy, které rovněž vděčí Janu Firbasovi za mnoho cenných impulzů a poznatků – totiž o slavistice. Z Firbasových obohacujících příspěvků k této disciplíně chci zde při-

pomenout alespoň dva: prvním z nich je jeho podíl na čtyřech syntaktických sympoziích, uskutečněných slavistickými katedrami brněnské Filozofické fakulty v letech 1961-76. Do programu těchto sympozií Jan Firbas několikrát přínosně zasáhl. Druhým, ale zdaleka ne posledním a nejmenším jeho vstupem do slavistické problematiky je pak Firbasova účast na konferenci o aktuálním členění v bulharštině, která byla pořádána na Univerzitě Klimenta Ochridského v Sofii v roce 1976 a k jejímž výsledkům podstatně přispěl referátem *Ke konfrontačním studiím o aktuálním členění větném* (otištěno ve Sborníku prací FFBU A 28, 1980, 19-28) i závažnými diskusními příspěvky. Velmi rád vzpomínám v této souvislosti na přínosné diskuse s prof. Firbasem a na jeho vtipné postřehy (znal jsem ho již od roku 1948) během dlouhé cesty brněnských účastníků do Sofie i na mnoho jiných rozhovorů s ním, které měly vždy ráz vítaného a příjemného setkání s erudovaným lingvistou širokého rozhledu a se vzácným člověkem ryzího charakteru, ochotným komukoli ze svých kolegů i studentů nezištně podat pomocnou ruku, bylo-li jí zapotřebí. Jistě mohu i za ostatní kolegy slavisty vyslovit přesvědčení, že výsledky celoživotní činnosti profesora Firbase zůstanou natrvalo vepsány i do historie naší slavistiky.